

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi Doktori Iskola

Less Ferenc:

**Az alkotmányos jogállam rendőrségének feladatai a politikai
demonstrációk biztosításában - nemzetközi kitekintés**

Tézisfüzet

Témavezetők:

Dr. habil. Boda József nb. vezérőrnagy (nyá.)

Prof. dr. Kiss Zoltán László ezredes

Budapest, 2017.

A probléma tudományos megfogalmazása

A rendőrség megítélése nagyban függ a társadalomban elfoglalt helyétől, a közösségekkel való kapcsolatától és a rendvédelmi tevékenységének minőségétől. Így a tömegkezelés színvonala is jelentős szerepet játszik a társadalom, rendőrség irányába tanúsított bizalmának alakulásában, amelynek megszerzése és megtartása időnként nehéz feladatnak bizonyul, mivel párhuzamosan kell a polgárok jogát biztosítani és védeni, valamint a közrendet és a közbiztonságot – ha kell erővel is – fenntartani.

A magyar tömegkezelési gyakorlat – hasonlóan más országokéhoz – jelentős változáson ment keresztül az elmúlt évtizedben. A 2006 őszi, Budapest utcáin lezajlott események, a rendőri brutalitás hosszú évekre nyomot hagyott a lakosság és a politikai elit rendőrséggel kapcsolatos bizalmán, véleményén és elvárásain. A magyar rendőrség az elkövetkező évek útkeresése és zsákutcái után végül magára talált, és figyelembe vette a tudományos kutatások új eredményeit. Ezeket az eredményeket alkalmazva, már sikeresen tudott erőszakmentes választ adni olyan kihívásokra, amelyeket korábban csak erővel volt képes megoldani, komoly kritikákat kiváltva.

A rendőri erők felkészítéséhez korábban nem állt rendelkezésre a témához kapcsolódó magyar nyelvű szakirodalom, illetőleg a modern kutatási eredmények is legfeljebb csak kismértékben jelentek meg az oktatásban és a kiképzésben. A rendőröket mindössze arra képezték, hogy különböző taktikák és kényszerítő eszközök segítségével kordában tartsák a tömeget, illetve végső megoldásként feloszlassák azt. Nem adtak viszont számukra olyan, összetett és mély, a kapcsolódó tudományok idevonatkozó szakterületének eredményeit alkalmazó felkészítést, amely segítségével képesek lettek volna mélyebb összefüggéseiben látni a politikai tiltakozásnak a demokráciában elfoglalt szerepét, a résztvevők motivációit és viselkedésük okait.

Az alap- és a továbbképzésekből máig is hiányzik az az átfogó tudásanyag, amely magába foglalja a pszichológia, a szociológia, a jog és a rendészet tudományának a tömegkezelés szakterületére vonatkozó, releváns tudományos eredményeit. A „drill” típusú képzésen túl ugyanis ezek teszik képessé a „gumibotos” rendőrt és a műveletek parancsnokait arra, hogy az események legváltozatosabb forgatókönyveiből származó kihívásokat oly módon kezeljék, hogy mindenkor képesek legyenek szem előtt tartani a demokratikus értékeket, illetve tisztelni a polgárok emberi és szabadságjogait.

A szaktudásnak ez a hiányossága egyenesen vezet az olyan tömegkezelési műveletekhez, melyek során az említett értékek (velük együtt a demokratikus politikai berendezkedés is) sérülnek, illetve emberek válnak a rendőri önkény áldozatává. A 2006-os események hatásosan példázzák mindezt.

A politikai tüntetés világszerte a démosz¹ politizálásának mai napig népszerű eszköze. A média nap mint nap közvetít olyan képeket, amelyeken a rendőrök tüntetőkkel csapnak össze. A cél azonban sosem lehet a tüntetők öncélú erőszakkal való megzabolázása, jogainak korlátozása, törvényes mozgalmainak szétzilálása vagy ellehetetlenítése. A rendőrség feladata ugyanis a demonstrációk, ezáltal az érintett jogok szabad gyakorlásának biztosítása. Ezt a követelményt a legtöbb demokratikus ország rendvédelme megértette, és az elmúlt két évtizedben tömegkezelési stratégiát és kultúrát váltott – a konfliktus és az erőszak alkalmazásának elkerülése érdekében újabb taktikákat, valamint eljárásokat kezdett alkalmazni.

Dolgozatom központi kérdése, hogy hogyan lehet megváltoztatni és harmonizálni a rendőri gyakorlatot annak érdekében, hogy az egyszerre feleljen meg a demokrácia alapelveinek, legyen képes fenntartani a közterületek békéjét és a rendjét, valamint biztosítani a tüntetők szabad véleménynyilvánításhoz és gyülekezéshez való jogát – mindezt oly módon, hogy közben figyelemmel van a kívülállók érdekeire is. Értekezésemben kísérletet teszek arra, hogy meghatározzam azokat az alapelveket, melyeket követve a rendőrség képes elébe menni a konfliktusok kialakulásának, az erőszak kirobbanásának és ezáltal a jogsértő cselekmények elkövetésének, mind rendőri, mind tüntetői oldalon egyaránt.

Kutatási hipotézisek

1. A nagyszámú résztvevőt vonzó tüntetések mindig kihívást jelentenek az állam, és ezáltal a rendvédelmi szervek részére. A tüntetések során kialakuló konfliktusok eszkalálódása esetén az erőszak különböző formái jelenhetnek meg az államon belül és akár kívül is, melyek az érintett földrajzi terület destabilizációjához vezethetnek. A rendőrség tevékenysége és legitimitásának² hiánya hozzájárulhat az erőszak eszkalációjához.³ A legitimitásban jelentkező deficit számos esetben a közösség

¹ A polgárjoggal rendelkező vagyontalan szabadok (köz nép) elnevezése az ókori görög poliszokban.

² legitim: törvényes, jogszerű, elfogadott

³ A dolgozatban használt értelemben: a konfliktus kiterjedése, fokozódása

bizalmának hiányára, a kényszerítő erő alkalmazásán alapuló rendvédelmi megoldások túlsúlyba kerülésére, a rend elsődlegességébe vetett hitre vezethető vissza. A demokratikus rendvédelem ezzel ellentétben a konfliktushelyzetek elkerülése, illetve a rendvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése érdekében tiszteletben tartja az emberi és az alapvető szabadságjogokat, továbbá elősegíti érvényesülésüket, valamint a közösségekkel és a polgárokkal való együttműködésre támaszkodik.

2. A tömeg pszichológiájának kutatása által feltárt eredmények jelentősen befolyásolják a tömegben lévő egyén viselkedéséről alkotott képet. A klasszikus elmélet negatív színben tünteti fel a tüntetéseken, az utcai politizálásban résztvevő egyént. A klasszikus elmélet – az újabb kutatási eredmények ellenére is – máig meghatározó szerepet játszik a tömegről, a tüntetők motivációjáról és viselkedéséről alkotott képben, de a modern kutatási eredmények megismerése révén megváltoztatható a tömegkezelésben résztvevő rendőrök tüntetőkhez való hozzáállása, és ezáltal csökkenthető a konfliktushelyzetek kialakulásának és az erőszak elszabadulásának valószínűsége.
3. A tömegkezelési műveletek során természetesnek vehető a tüntetők és a rendőrök közötti feszültség és a konfliktus, valamint az erőszakos cselekmények kialakulásának lehetősége. A problémák elkerülése érdekében meghatározhatók olyan alapelvek, amelyek betartása és alkalmazása esetén elkerülhető vagy csökkenthető a tüntetések során kialakuló konfliktusok eszkalációja, továbbá kialakulásuk esetén visszafordítható az általuk elindított negatív folyamat.
4. A tüntetések biztosítása során a rendőrök több rendvédelmi filozófia mentén is végrehajthatják a tömegkezelési műveleteiket. A modern rendőrségek gyakorlatát értékelve kimutatható egy kettős trend, mely szerint a rendvédelmi szervek egyrésze paramilitáris jellegű alegységekbe szervezett nagyszámú rendőr és kényszerítő eszköz felsorakoztatásával az elrettentés filozófiáját követi, miközben létezik más megoldás is, ahol kizárólag a legszükségesebbnek vélt rendőri erőt telepítik a tüntetők közelébe, így kerülve el azok szükségtelen provokálását.
5. Az elmúlt évtizedben jelentős változások következtek be a tömegtájékoztatás terén. A hagyományos média a közösségi médiában komoly kihívóra talált, és napjainkban a tájékoztatás módja folyamatos változásban van. A közösségi média és a közösségi hálózatok egyszerre támasztanak kihívást a rendvédelmi szervek felé az általános,

valamint a tömegkezelési tevékenységük során, ezért a helyesen kialakított közösségi média stratégia, illetőleg a közösségi hálózatokon folytatott kétirányú, magas színvonalú és eredményes tevékenység művelése – a közösség bizalmának megszerzésén és megtartásán túl – hozzájárul a tömegkezelési feladatok hatékony végrehajtásához is.

6. Korunk rendvédelme megköveteli a rendőröktől, hogy magas szintű ismeretekkel rendelkezzenek, és tudásukba beépüljenek a modern tudomány által feltárt eredmények is. A rendőrök oktatása és kiképzése, valamint magas színvonalú vezetése elengedhetetlen tényezői az emberi és alapvető szabadságjogokat tiszteletben tartó, valamint a jog- és szakszerű, illetve arányos tömegkezelési tevékenység és szakmai kultúra kialakításának.

Kutatási célkitűzések

1. A tömeg pszichológiájának, a rendészet elméleti szakirodalmának, a nemzetközi politikai szervezetek, rendvédelmi szervek állásfoglalásainak és ajánlásainak, valamint az elmúlt másfél évtized hazai és nemzetközi tömegkezelési eseményeinek tanulmányozásával és elemzésével beazonosítani a tömegkezeléssel kapcsolatos stratégiák és taktikák, eljárások alapvető stílusait, illetve feltárni tartalmukat, valamint meghatározni a tömegkezelési műveletekre gyakorolt hatásukat.
2. Annak értékelése, hogy milyen hatást gyakorolnak a rendőri tömegkezelésre, valamint hogyan befolyásolják a rendőrök szemléletét és az általuk alkalmazott stratégiák és taktikák különböző stílusai közötti választást a tömegben lévő egyén motivációival, viselkedésével foglalkozó klasszikus és a legújabb kori kutatások eredményei.
3. Annak megállapítása, hogy hogyan és milyen mechanizmusok mentén befolyásolja a rendvédelmi tevékenység minősége a közösségek rendőrség irányába tanúsított bizalmának fokát általánosságban, továbbá a tüntetők bizalma kialakítható-e a kommunikáció és a tárgyalás, mint taktikai eszközök alkalmazásával, annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a konfliktus kialakulása, eszkalálódása és az erőszak kirobbanása.

KUTATÁSI MÓDSZEREK

A modern hazai rendészeti kutatásban korábban a tömegkezelés – véleményem szerint – nem kapott a jelentőségének megfelelő figyelmet, ezért csak kevés, a témával kapcsolatos munkát sikerült felkutatnom. Az angol nyelvű szakirodalomban azonban több nemzet kutatóinak munkássága is megjelenik, így általuk kiváló lehetőség nyílt a komparatív megközelítésre, a különböző államok gyakorlatának és tömegkezelési koncepcióinak feltárására. A bennük szereplő eredményeket igyekeztem a tartalomelemzés módszerének alkalmazásával szintetizálni, illetve egymással összevetni.

A szakirodalomhoz való hozzáférést megkönnyítette a CEPOL⁴ e-library⁵ és e-journal⁶ rendszere, amely több, színvonalas szakmai folyóirathoz enged hozzáférést.

A tanulmányozott kutatások megállapításait és eredményeit összevettem a szakterületi szolgálatom során felhalmozódott tapasztalataimmal, valamint a kutatási időszakban tett szakmai látogatásaim, a különböző rendezvények biztosításának helyszíni megfigyelései, rendőri külszolgálati és egyéb nemzetközi tapasztalataimmal, továbbá külföldi tanulmányútjaim során szerzett benyomásaimmal, észleleteimmel.

A Magyarország által delegált csapatszolgálati szakasz vezetőjeként két alkalommal vettem részt – a franciaországi St. Astierben található francia csendőrség csapatszolgálati kiképző bázisán – az EU rendvédelmi szervei számára szervezett közös, két hetes polgári válságkezelési gyakorlaton.⁷ A gyakorlat célja a különböző országokból érkezett rendőri-csendőri erők tömegkezelés, terrorelhárítás és személyvédelem területén végzett gyakorlatának összehangolása volt.

Tanulmányuton vizsgáltam a spanyol csendőrség közúti blokádkézelési és felszámolási, valamint a spanyol nemzeti rendőrség terrorelhárítással kapcsolatos tevékenységét, illetőleg képességeit.

Részt vettem az ENSZ Békefenntartói Műveletek Főosztályának⁸ képzési programjában, melynek keretében megismerkedtem az ENSZ által standardként elfogadott alapvető rendőr

⁴ European Union Agency for Law Enforcement Training – az EU közös rendvédelmi képzését fejlesztő, végrehajtó és koordináló ügynökség.

⁵ elektronikus könyvtár

⁶ tudományos folyóiratok és kiadványokat tartalmazó webfelület

⁷ A kiképzési program angol elnevezése: European Police Forces Training

⁸ Department for Peacekeeping Operations

taktikai, technikai, önvédelmi, fegyverkezelési, tömegkezelési, valamint irányítási-vezetési ismeretekkel, majd ezen ismereteket – különböző országokból verbuvált társaimmal közösen – a világ válságövezeteiben szolgálatot teljesítő rendőrök részére oktattunk tovább. Az ENSZ hat fős nemzetközi mobil kiképző csoportjában⁹ szolgálatot teljesítve az Elefántcsontparti ENSZ misszióba telepített FPU-k¹⁰ állományának kiképzésében vettem részt.

Nemzeti szakértőként és volt ENSZ kiképzőként vettem részt a Mobil Kiképzőcsoport projekt továbbfejlesztésének, továbbvitelének kidolgozását végző munkaértekezleten, Bangladesben. A munkacsoportok javaslatokat tettek a kiképzési program minőségének javítására, valamint kidolgozták a FPU-k részére – a még műveleti területre történő telepítése előtt – biztosítandó képzés alapelveit.

Részt vettem egy, a holland rendőrség által nyújtott képzési programban, melynek témái közt szerepeltek a tömegkezelési feladatok során, polgári ruhás rendőrökkel végrehajtható figyelési, jogsértés esetén beavatkozási, valamint személykövetési és elfogási eljárások és taktikák.

CEPOL csereprogram keretében lehetőségem nyílt betekintést nyerni a lengyel rendezvénybiztosítási és tömegkezelési gyakorlatba. Részt vettem továbbá egy, a francia csendőrség CEPOL tagállamok részére nyújtott képzésében, ahol nemcsak a francia tömegkezelési eljárásokat ismerhettem meg, de – nem strukturált interjúk keretében – más országok rendvédelmi szerveit is. Ez a tanfolyam kiváló lehetőséget biztosított arra is, hogy bizonyos részterületeken összehasonlítsam a különböző országok által folytatott gyakorlatokat.

Látogatást tehettem a holland rendőrség akadémiájának ossendrecht-i, a kritikus események kezelésének oktatására létrehozott kiképző centrumában, ahol tanulmányozhattam a holland rendőrség tömegkezeléssel kapcsolatos stratégiai és taktikai elveit, eszközeit, kiképzési rendszerét és metodikáját.

Értekezésemben regionális megközelítéssel vizsgálom Európa és Észak-Amerika rendvédelmi szerveinek tömegkezelési tevékenységét, de a tudományos források és sajtó révén a szélesebb nemzetközi gyakorlatra is kitékintek. Az így szerzett ismeretek segítségével bizonyítani

⁹ Mobile Training Team

¹⁰ Formalizált Rendőri Egység – az ENSZ békefenntartó misszióiba telepített, a Készenléti Rendőrség bevetési osztályaihoz hasonló szervezeti elem.

igyekszem az autoriter, a diktatórikus, valamint a demokratikus államok tömegkezelési koncepcióiban és gyakorlatában fellelhető markáns különbségeket.

A kutatás időszakában (2013-2016) a világháló magyar és angol nyelvű hírportáljain, valamint a közösségi médiában követtem a témával kapcsolatban megjelent hazai és nemzetközi eseményeket, melyek többsége a hipotéziseimet támasztotta alá.

Az említett szakirodalom kritikai elemzésén túl, az értekezés megírása során különböző nemzetközi szervezetek és rendvédelmi szervek által kibocsájtott dokumentum elemzésére is támaszkodtam – e körben az ENSZ, az EBESZ, az EU és néhány külföldi rendvédelmi intézmény¹¹ rendelkezéseit, jelentéseit, javaslatait, állásfoglalásait, illetőleg iránymutatásait vizsgáltam. Elemzés alá vontam a téma szempontjából releváns magyar jogi normákat, előírásokat és állásfoglalásokat, azokat esetenként összehasonlítottam az említett nemzetközi szervek dokumentációival. A feltárt irodalom vizsgálata során igyekeztem rávilágítani azokra a tényezőkre, amelyek a hipotéziseimre pozitív vagy negatív hatást gyakoroltak.

Részt vettem az EU által támogatott GODIAC elnevezésű kutatási projektben, ahol több tagállam rendvédelmi szervének¹² tevékenységét vizsgáltuk, 11 tagállam 20 partner szervezetének és kutatóinak közreműködésével.¹³ A kutatás alapvető célja a tömegkezelés jó gyakorlatainak összegyűjtése és megosztása, a párbeszéd, valamint a kommunikáció pozitív szerepének vizsgálata volt. A célok között szerepelt a tüntetők és az aktivisták társas viselkedésének, motivációinak, stratégiáinak tanulmányozásának, a kutatáson alapuló tudásbázisok használatának, a tapasztalatok nemzeti és nemzetközi terjesztésének, a tömegkezelés területén dolgozók, valamint a tömegkezeléssel foglalkozó intézmények és személyek közti kapcsolatok kiépítésének ösztönzése is.¹⁴

Összegzett következtetések fejezetenként

Az első fejezetben a biztonság és a tömegkezelés kapcsolatát, illetve tömegkezelés biztonság különböző aspektusaira kifejtett hatásait tártam fel részletesen. Az értekezésem témája vonatkozásában vizsgáltam az alkotmányos rendre veszélyt jelentő konfliktusformákat, és megállapítottam, hogy a politikai demonstrációk nemcsak a közrend és a társadalmi béke, de a

¹¹ Főként az USA és az Egyesült Királyság rendvédelmi szerveit értve ide.

¹² Így a magyar rendőrséget is.

¹³ *Presentation of the project "Good practice for dialogue and communication as strategic principles for policing political manifestations in Europe" (GODIAC)*, Sweden, Rikspolisstyrelsen, 2010, 1-2.

¹⁴ *Field Study Handbook GODIAC – Good practice for dialogue and communication as strategic principles for policing political manifestations in Europe*, Stockholm, Swedish National Police Board, 2013, 5.

nemzetek és régiók, illetve végső soron a globális rend irányába is kihívásokat jelenthetnek. A belőlük származó forradalmak, polgárháborúk, népiertások, illetve az államok egymás ellen vívott háborúi országokat döntenek romlásba és régiók stabilitását rengetik meg. Több példával is bizonyítottam, hogy a tömegmegmozdulások alapvető indítóokként szolgálhatnak a társadalmi rend felforgatásához és a regnáló hatalom megdöntéséhez.

Megállapítottam, hogy az államon belüli zendülések, belső feszültségek és fegyveres összecsapások során az emberi és alapvető politikai szabadságjogok a háttérbe szorulnak, megsértésük általánossá válhat, ami súlyos következményekkel jár. A polgárok ellen indított erőszakos beavatkozások, fegyveres akciók komoly véráldozatot eredményezhetnek és veszélybe sodorhatják a humán biztonságot, amely a békés és prosperáló állam alapvető követelménye.

Feltártam, hogy a rendvédelmi szervek többsége – a fenti okoknál fogva és különösen a közelmúltig – ellenséges attitűddel fordult a tüntetések felé, egyértelműen veszélyesnek tartva azokat. Megállapítottam, hogy a tüntetők maguk is választhatnak olyan taktikákat, amelyek alkalmazásával keresik a rendvédelmi erővel való konfrontálódás lehetőségét. Kimutattam azt is, hogy a politikai tiltakozások békés eszközei általában célravezetőbbek, mint az erőszakos módszerek.

Megvizsgáltam a demokratikus és a más berendezkedésű államok rendvédelmének sajátosságait, és megállapítottam, hogy míg az előbbi esetében a rendőrség a közösség és az azt alkotó egyének érdekeit, addig a második esetében az állam és vezetői érdekeit védi. Bizonyítottam, hogy a társadalmi béke érdekében a rendőrségnek különös figyelmet kell fordítania az emberi és a politikai szabadságjogok védelmére, amely elengedhetetlen a közösség bizalmának megszerzéséhez – ami pedig a rendvédelmi tevékenység legitimációjában tölt be jelentős szerepet.

Ebben a fejezetben néhány, a tömeggel, a tömegkezeléssel és a kényszerítő erővel kapcsolatos kifejezés jelentését is tisztáztam, illetve fogalmat határoztam meg, mivel – meglátásom szerint – ezen a területen a magyar rendvédelmi szókincs jelentős lemaradásban van a nemzetközi szó- és kifejezés használatához képest. Tettem ezt annak érdekében is, hogy a dolgozatomban szereplő kifejezések koherensek és egyértelműek legyenek.

Feltártam a tömegrendezvények formáit és jellemzőit, illetve a tömegkezelésben rejlő rendvédelmi kihívásokat. Behatóan tanulmányoztam a tömegkezelési kultúrákat és stílusokat,

és bemutattam azok hatását a tüntetések biztosításának elgondolásaira és a végrehajtásra. Kimutattam, hogy nemcsak a nem-demokratikus országok rendvédelmi szervei folytathatnak elnyomó jellegű tömegkezelést, de a demokratikus államoké is. A nemzetközi szakirodalom segítségével több tömegkezelési modellt is bemutattam, melyek megjelennek a modern tömegkezelési stratégiákban és taktikákban. Megvizsgáltam a kényszerítő erő tömegkezelésben betöltött szerepét és hatásait. Megállapítottam, hogy a kényszerítő erő alkalmazása gyakran jár kontraproduktív eredménnyel, mivel rombolja a rendőrség és a közösségek viszonyát és erodálja a bizalmat. Bizonyítottam, hogy a kényszerítő erő alkalmazása legitimitása nem csak jogszabályokból ered, a felhatalmazás a közösségek egyetértésén is múlik. Kimutattam a jogszerűtlen kényszerítő erő alkalmazás okait és javaslatokat tettem azok elkerülésére.

A második fejezetben a tömeg viselkedésével kapcsolatban kialakított XIX. századi klasszikus és az újabb, XX. századi elméleteket vizsgáltam meg. Megállapítottam, hogy a klasszikus elmélet a tömegdemonstrációk politikai szerepéhez negatívan közelít, és azokat a fennálló államrendre és kultúrára nézve veszélyesnek tartja. A tömeget alkotó egyénnel sem bánik kesztyűs kézzel, többségében negatív jelzőkkel illeti és derogálóan vélekedik viselkedésével, motivációival, céljaival kapcsolatban. Feltártam, hogy a klasszikus elmélet negatívan hat a társadalmak és így a rendvédelem tömeggel kapcsolatos percepciójára, ennek megfelelően határozva meg a rendőrök tüntetésekhez és tüntetőkhöz való viszonyát és nem utolsósorban a tömegrendezvények kezelésének módját és eszközeit is.

Feltártam, hogy a tömeg viselkedésének XX. századi kutatásai erodálni kezdték a klasszikus elmélet megállapításait, és újabb elméletekkel igyekeztek magyarázatot adni a tömegben lévő személyek viselkedésére. Az egyén tulajdonságait vizsgáló kutatások – megtartva a klasszikus elmélet számos megállapítását – cáfolták a tömeg eredendő erőszakosságának és az egyén irracionális viselkedésének elméletét, illetve elismerték a tömegmozgalmak és megmozdulások pozitív társadalmi szerepét. A legújabb, a csoportnormákat vizsgáló elméletek már nemcsak az individuumot, hanem azok csoportjait helyezték a vizsgálat középpontjába, és normáikat kutatva magyarázták az autonóm egyének tetteit.

Megvizsgáltam a tömegben való viselkedés elaborált társas identitás modellje elméletét és megállapítottam, hogy több új eredménnyel is gazdagította a tömeg pszichológiájának XX. századi kutatásait. Az elmélet a tömegben lévő egyének viselkedését és motivációit a csoport felől közelíti meg, és egyrészt annak normáit teszi felelőssé az egyén magatartásáért.

Megállapítja, hogy a korábbi elméletek állításával szemben ezek a normák nem a tömegben és annak hatására keletkeznek, hanem azokat az egyének kívülről, a közösségből hozzák magukkal.

Feltártam, hogy a tömegben való viselkedés elaborált társas identitás modellje vizsgálja a rendfenntartóknak a tömegmegmozdulások erőszakossá válásában betöltött szerepét is, kijelentve hogy nemegyszer éppen a rendőrök magatartása és intézkedése volt az erőszak eszkalációjának oka. Megállapítottam, hogy a modell elsődleges okként a tüntetők és a rendőrök, a tüntetések és az ott történt események legitimitásáról vallott eltérő felfogását, valamint a tömeg homogén egységként történő kezelését jelöli meg. Az első ok azt jelenti, hogy a rendőrök és a tüntetők másképpen látják a cselekmények jogszerűségét, illetve az intézkedések törvényes alapjait, és amennyiben nem sikerül ezt a nézeteltérést időben tisztázni, akkor megnő a konfliktus kirobbanásának valószínűsége.

A második esetben a rendőrök nem ismerik fel a tömegben lévő egyének céljainak, motivációinak különbözőségét és az egyénekenként eltérő viselkedésüket, szándékaikat. A különbségek felett szemet hunyó, differenciálatlan, a tömeggel mint egységgel szemben folytatott beavatkozások odavezethetnek, hogy a tömeg minden tagja egységesen lép fel a rendfenntartók intézkedéseivel szemben.

Megállapítottam továbbá, hogy az új kutatási eredmények által feltárt tények ellenére, a tömegről alkotott klasszikus szemlélet tovább él a társadalmak tudatában, és jelentősen befolyásolja a modern rendvédelmi szemléletet is. A klasszikus elméletre alapozó megközelítés esetenként máig is tömeggel szembeni konfrontációt, erőszakos fellépést, és alkalmanként jog- és szakszerűtlen beavatkozást, illetve rendőri brutalitást eredményez.

A harmadik fejezetben, a nemzetközi szakirodalomban megjelentetett eredményekkel igazoltam, hogy léteznek olyan alapelvek, amelyek szem előtt tartása révén minimalizálható a rendőrök és a tüntetők közötti konfliktus kialakulásának és az erőszak eszkalálódásának lehetősége. Ezek az alapelvek nem adják automatikusan a rend fenntartói kezébe a „bölcsek követ”, de segítenek kialakítani a rendezvények békés lebonyolításához szükséges együttműködést és bizalmat.

Megállapítottam, hogy a tömeg tagjaival és viselkedésükkel kapcsolatos ismeretek megkönnyítik a rendőrök számára, hogy prognosztizálják az egyes tüntetői csoportok

viselkedését, illetve elkerülnék a tömeg homogenizálásának jelenségét és az azzal járó negatív következményeket.

Bizonyítottam, hogy a demonstrációk facilitációja a rendőrség irányába alapvető elvárásként jelenik meg, mivel a tüntetések előmozdítása révén tesz eleget a gyülekezés és a szabad véleménynyilvánítás jogainak biztosításával kapcsolatos kötelezettségének.

Megállapítottam, hogy a demonstrálók inkább hajlamosak a társaikra hallgatni és a vezetőiket követni, mint a rendőrség utasításainak eleget tenni. Bizonyítottam, hogy a tömeg irányításának és felügyeletének összetett feladata és felelőssége megosztható a tüntetőkkel, illetve vezetőikkel, akiket erre egyébként is jogszabály kötelez.

Megállapítottam, hogy az együttműködés kialakításának és fenntartásának legfontosabb eszköze a felek közötti kommunikáció és a tárgyalás. Igazoltam, hogy a „nincs meglepetés” stratégia alkalmazásával lehetőség nyílik a felek közötti konfliktusok és feszültségek kialakulásának megelőzésére, illetve deszkalálására. Megállapítottam, hogy a taktikai kommunikációra több európai rendvédelmi szervezet is létrehozta az ún. párbeszéd rendőrség intézményét, amelynek célja a kommunikáció esemény előtti, alatti és utáni fenntartása és minél nagyobb számú tüntető irányába történő kiterjesztése.

Igazoltam, hogy a tömegkezelési műveletek tervezésének és végrehajtásának elengedhetetlen része a dinamikus kockázatelemzés, ugyanis általa biztosítható, hogy a parancsnokok a lehető legjobb döntéseket legyenek képesek meghozni. Igazoltam a folyamatos információgyűjtés szerepének súlyát a döntéshozatali eljárásban, megállapítottam a tömegkezelési műveletek során felmerülő kockázatokat és fenyegetéseket, illetve a műveleti opciókkal való kapcsolatukat és indikátorait.

Bizonyítottam az aktuális kockázatok és fenyegetések dinamikus értékelésének hasznát, illetve a rendőri erő, felszerelések és taktikák aktuális kockázattal arányos telepítésének szerepét a konfliktusok kialakulásának mérséklésében.

Bizonyítottam, hogy a differenciálás elvének alkalmazása hozzájárul a helyes döntés meghozatalához, oly módon, hogy elkerüli a tömeg homogén egységként történő kezelését, még akkor is amikor a résztvevők némelyike a rendezvény során szabálysértést vagy kisebb súlyú bűncselekményt követett el. Rámutattam, hogy tüntetők gyülekezéshez való joga nem szűnik meg automatikusan azért, hogy a rendezvényen kisebbségben lévő személyek csoportjai jogellenes cselekményeket valósítsanak meg.

Meghatároztam a magas és az alacsony profilú tömegkezelési stratégiák jellemzőit, különbségeit, taktikáit és eszközeit. Igazoltam, hogy a nagy előerőt és kényszerítő eszköztárat felvonultató tömegkezelési elgondolás, annak ellenére is a magas profilú filozófiát követi, ha a rendőrök nem viszonyulnak ellenségesen a tüntetőkhez, és alkalmazzák a facilitáció elvét. Megállapítottam, hogy a nagyszámú rendőr tüntetőkhez közeli jelenléte elrettentő hatású lehet, és a demonstrálók biztonságérzetét inkább csökkenti, mintsem erősíti.

Meghatároztam a „vezetés és irányítás” jellegű tömegkezelési szemlélet jellemzőit, illetve elemeztem a tömegoszlatás, a „containment” taktika és a fizikai akadályok, valamint a védőfelszerelések alkalmazásának gyakorlatát, megállapítva azok előnyeit és hátrányait. Példákon keresztül mutattam be, milyen negatív következményekkel járhat az elrettentésen és a kényszerítő erő primátusán alapuló tömegkezelés, amely nem csak a diktatórikus, de a demokratikus országok rendvédelmének is meghatározó stratégiája lehet.

A szakirodalomban talált megállapításokra és példákra támaszkodva feltártam a magas profilú tömegkezeléssel szemben megfogalmazott kritikai észrevételeket, és megállapítottam, hogy a rendőrök tüntetőkkel szembeni tömeges felállítása számos esetben azzal jár, hogy a demonstrálók céltáblájává válnak.

Megállapítottam, hogy az alacsony profilú tömegkezelés alapvető jellemzője, hogy a magas profilhoz képest jóval kevesebb rendőr telepítésével igyekszik elérni céljait. Ellentétben a magas profilú tömegkezeléssel, a rendőrök a polgárok számára megközelíthetőek maradnak, mivel felszerelésük, számuk, elhelyezkedésük nem fejt ki elrettentő hatást.

A fejezetben vizsgáltam továbbá a rendőrség militarizációjának nemzetközi folyamatait, jellemzőit és a rendvédelemre, a közösség bizalmára gyakorolt hatásait is. Megállapítottam, hogy míg a katonai szervezetek belső rend fenntartásából történő kizárása alapvető követelmény a modern államok esetében, addig a modern rendőrségek világszerte átveszik a katonai szervezetek jellemzőit, eljárásait és taktikáit.

Meghatároztam a militáris rendőrség fogalmát és a militarizáció tartalmát. Megállapítottam, hogy a militáris rendőrségeket különböző, katonai jellegű szervezeti elemekbe szervezik, katonai jellegű drillek segítségével képzik, és jellemző rájuk a szigorú és merev, katonai mintára működő utasítási rendszer, illetve fegyelem.

Meghatároztam az európai demokratikus államok legfontosabb paramilitáris rendvédelmi szervezeteit, és megállapítottam, hogy a Készenléti Rendőrség egyértelműen közéjük tartozik, mivel esetében is kimutathatók militáris jellemzők.

Bemutattam az USA rendvédelmi szerveinek militarizációs folyamatát, mely során az országban teret nyertek a paramilitáris rendőri szervezetek. Kiemelt hangsúlyt fordítottam az USA rendvédelmi szerveivel és a militarizáció jelenségével szemben megfogalmazott kritikai észrevételekre, amelyekkel cáfolni igyekeznek a militarizáció létjogosultságát és indokoltságát.

Az ötödik fejezetben a közösségi média és a közösségi hálózatok tömegrendezvényekre és tömegkezelésre gyakorolt hatását, alkalmazási módjait, illetve a bennük rejlő rendvédelmi lehetőségeket vizsgáltam.

Dolgozatomban bemutattam a közösség média kialakulásnak folyamatát és korunk tömegtájékoztatásában, véleményformálásában, illetve az információs társadalomban betöltött szerepét. Megállapítottam, hogy megjelenésük óta számos közösségi hálózat bukkant fel az interneten, de mára már csak néhányuk tudja a látogatóik számát növelni, megmaradva ezzel a médiapiacra.

Vizsgáltam a hagyományos tömegtájékoztatás, valamint a közösségi média működése és hatásmechanizmusa közötti különbségeket. Megállapítottam, hogy míg a hagyományos média az elmúlt évtizedekben folyamatosan veszít népszerűségéből, elburvárosodik, fogyasztói száma csökken, addig a közösségi média több területen is átveszi annak helyét.

Bemutattam a rendőrség és a közösségi média egymásra gyakorolt hatásait, különös figyelmet fordítva a közösségi média politikai demonstrációkban betöltött szerepére. Megállapítottam, hogy a közösségi média olcsó és hatékony eszköze a politikai mozgalmaknak, ezen belül a tüntetések szervezésének és irányításának, a tüntetők egymással való kapcsolattartásának. Példákon keresztül bizonyítottam, hogy a közösségi hálózatok az utóbbi 8-10 évben – különböző hatásaik és alkalmazásuk révén – komoly kihívás elé állítják a rendvédelmi erőket, de egyben új eszközt és lehetőségeket is adnak a kezükbe.

Igazoltam, hogy a közösségi média a rendőrség modern információs csatornájává válhat, amennyiben nem idegenkednek azt alkalmazni. A közösségi hálózatok – a korábbi lehetőségektől eltérően – kétirányú kommunikációt tesznek lehetővé. Rajtuk keresztül visszacsatolható a közösség véleménye, amely iránymutatást adhat a rendőrség számára, hogy

milyen területeket kell fejleszteni, illetve a tevékenységével mennyire elégedettek a polgárok. Bizonyítottam, hogy a jól alkalmazott kétirányú kommunikáció alkalmas a közösség rendőrség irányába tanúsított bizalmának növelésére, így hasznosnak bizonyulhat mind két fél számára.

A hatodik fejezetben a rendőrök tömegkezelési műveletekre történő kiképzésének, illetve a műveletek vezetésének jelentőségét tanulmányoztam, és azt igyekeztem bizonyítani, hogy mindkét tényező komoly befolyással bír a dolgozatomban vizsgált szakterületre és annak kultúrájára, valamint az emberi és alapvető szabadságjogok tiszteletére.

Megállapítottam, hogy a rendőri szervek vezetői hajlamosak a napi feladatok rövid távú céljai érdekében „elfeledkezni” a hosszabb távú érdekekről. Rendszerint inkább az egyszerűbb és rövidebb idő alatt lebonyolítható képzésekre koncentrálnak ahelyett, hogy minőségi képzés révén olyan rendőröket nevelnének ki, akik a későbbiekben jobban megfelelnek az elvárásoknak. Ezt a célt megvalósítani csak magas színvonalú gyakorlati és intellektuális tudásanyag kidolgozása és oktatása révén lehet.

Megállapítottam, hogy a rendőrök képzéséből hiányzik vagy abban elégtelen súllyal szerepel a kommunikációval, az emberi viselkedés ismeretével, a szociológia érintett részterületeivel kapcsolatos ismeretanyag – ezek nélkül nem lehet modern, magas szintű oktatást és képzést nyújtani a rendőrök számára. A jogszabályi és intézkedéstaktikai ismeretek önmagukban nem nyújtanak garanciát a differenciált és a kényszerítő erő alkalmazását minimalizáló, deszkalációs intézkedési kultúra kialakítására.

Bizonyítottam, hogy az emberi és az alapvető szabadságjogok ismeretét a különböző oktatási és képzési tematikákba szervesen beillesztve kell a rendőrök részére átadni, kiemelve az adott intézkedések, eljárások jogokra való hatását, a jogok megsértésének lehetséges formáit. Megállapítottam továbbá azt, hogy a jogok száraz oktatása helyett el kell érni, hogy tiszteletük a szakmai kultúrába beépüljön és a rendőrök értékrendjének szerves részévé váljon.

Feltártam, hogy a képzés során nagyobb hangsúlyt kell helyezni a problémamegoldásra, a gyakorlati tanulásra, az esettanulmányokkal operáló oktatási eljárásokra. Ugyanakkor az alaki gyakorlatokra, a taktikák drillszerű gyakorlásán és a frontális képzés metodikáján alapuló oktatásra is szükség van, de közel sem az eddigi kizárólagossággal. Kiemelkedően fontosnak tartom az olyan írásos tansegédletek összeállítását, amelyek a jogszabályi összefoglalókon kívül tartalmazzák az emberi jogokról, a gyülekezéssel kapcsolatos jogszabályokról, a

kényszerítő eszközök használatának kockázatainak és veszélyeiről szóló ismereteket, illetve az adott téma tudományos vizsgálatainak eredményeit is.

Megállapítottam, hogy a vezetőknek belső és külső kihívásokkal kell szembesülniük, amelyet tovább nehezít az a tény is, hogy bár a tömegkezelési műveletek egyszemélyi irányítás alatt történnek, mégis nagy a valószínűsége annak, hogy a rendőrök önállóan is intézkedésbe kezdenek vagy kényszerítő erőt alkalmaznak. Rávilágítottam arra is, hogy a vezetők és beosztottaik véleménye között a tömegkezelés hatékonyságával kapcsolatban alkalmanként jelentős különbség mutatható ki.

Bizonyítottam, hogy a parancsnokokra is jelentős feladat hárul annak vonatkozásában, hogy munkatársaik megértsék a demokratikus tömegkezelés alapelveit, és a szervezeteiken belül magasszintű szakmaiságot alakítsanak ki, valamint a stratégiák és a taktikák területén maguk és beosztottaik is újítók legyenek.

Új tudományos eredmények

1. Elsőként tártam fel, hogy a rendőrség és a tüntetők közötti viszony jelentős hatást gyakorol a tüntetések lefolyására, és számos esetben éppen a rendőrség az a fél, akinek rugalmatlansága, a rend mindenáron történő fenntartására való törekvése révén alakul ki és/vagy eszkalálódik a konfliktus.
2. Elsőként tártam fel a tömegkezeléshez kapcsolódó stílusokat és modelleket, melyek jelentős eltérést mutatnak egymáshoz képest a tüntetők kezelése szempontjából. Megállapítottam, hogy az elrettentésen alapuló modellek sok esetben kontraproduktívan működnek, míg a tárgyalásos modell lehetőséget nyújt a konfliktusok erőszakmentes és eredményes kezelésére.
3. Elsőként tártam fel a közösségi hálózatok és a közösségi média politikai demonstrációkra gyakorolt hatásait, és megállapítottam, hogy a rendőrség hatékony eszközként képes használni azokat a demonstrálókkal és a képviselőkkel való kapcsolattartásra, elősegítve az együttműködéshez szükséges bizalom kialakítását, fenntartását, valamint a tájékoztatással kapcsolatos elvárások teljesítését.
4. Elsőként tártam fel, hogy a tömegkezelést szabályozó hazai normatívák elégtelenek, nem tükrözik vissza a területen az elmúlt két és fél évtizedben történt változásokat, illetőleg nem segítik elő az újszerű eljárások és gondolkodásmód terjedését. (Feltártam

egyúttal, hogy a hazai tömegkezelési gyakorlat több tekintetben meghaladta az érvényes normákat.)

Elméleti és gyakorlati felhasználhatóság

A kutatás időszakában megjelent publikációimmal, egy-egy probléma elemzésén keresztül igyekeztem hozzájárulni a hazai tömegkezelési gyakorlat fejlesztéséhez. A feltárt forrásmunkák bemutatásával lehetőséget kívántam teremteni a rendelkezésre álló szakirodalom, témát kutatni kívánó vagy a szakterületen fejlődni akaró szakemberek részére történő könnyebb megismerésére, hozzáférésére.

Értekezésemmel azáltal kívánok hozzájárulni a jelenlegi rendőri tömegkezelési gyakorlat fejlesztéséhez, hogy a hazai olvasóközönségnek bemutattam azokat – a nemzetközi szakirodalom már régóta fellelhető – eredményeket és álláspontokat, melyek figyelembe vételével és alkalmazásával olyan tömegkezelési kultúra és stratégia alakítható ki, mely a kényszerítő erőn alapuló megközelítés helyébe lépve, garantálni képes az emberi és az alapvető szabadságjogok érvényesülését. A kutatásom másik célja, hogy mintegy hiánypótlásként – a feltárt tudományos eredmények szintetizálása és összevetése révén olyan szakirodalmat alkothassak, amely hozzájárulhat a hazai rendőrtiszti és tiszthelyettesi oktatás tömegkezelési képzési moduljának fejlesztéséhez, elméleti háttérrel nyújtva ahhoz.

Kutatási eredményeimet ajánlom továbbá a gyakorló szakemberek figyelmébe is, akik a munkájukhoz nyerhetnek elméleti háttérrel a dolgozatom által. A tömegkezelési műveletekért felelős vezetők az elméletek és a tudományos eredmények áttekintésével lehetőséget nyerhetnek arra, hogy értékeljék: milyen stratégiák mentén végzik a politikai demonstrációk biztosítását, illetve hogy a saját szervezetükénél milyen tömegkezelési kultúra uralkodik. Az értékelés lehetőséget biztosíthat számukra, hogy szükség esetén intézkedjenek a megfelelőnek tartott változások bevezetésére, munkatársaik képességeinek fejlesztésére.

A szerző publikációs jegyzéke

Az ENSZ missziókba telepített rendőri alegységek kiképzésének tapasztalatai, *Társadalom és Honvédelem*, XIV. évf., 1-2. sz., 2012, 554-564. (ISSN 1417-7293)

Az európai rendőri erők kiképzési programjának tapasztalatai (2008-2010), *Hadtudományi Szemle*, 5. évf., 1. sz., 2012, 194-202. (ISSN 2060-0437)

The Human rights aspect of the relationship between the United Nations, NATO and the European Union, *Társadalom és Honvédelem*, XIV. évf., 1-2. sz., 2012, 615-624. (ISSN 1417-7293)

A párbeszéd és kommunikáció jógyakorlata, mint európai stratégiai elv a rendészeti tömegkezelésben – a GODIAC projekt, *Magyar Rendészet*, szerk.: Németh Zsolt, 2012/4. sz., 2013, 101-108. (ISSN 1586-2895)

Rendőri békefenntartás és az ENSZ rendőrség=*Válságkezelés és békefenntartás az ENSZ-ben*, szerk.: Szenes Zoltán, Nemzeti Közszerológati Egyetem, 2013, 143–154. (ISBN 978-615-5305-13-9)

Az európai tömegkezelési gyakorlat új irányai, *Belügyi Szemle*, 2013/7-8. 55-69. (ISSN 1789-4689)

The Experiences of the Mobil Training Team Program In Ivory Coast, *Tradecraft Review Periodical Of The Scientific Board Of Military Security Office*, szerk.: Jenő Ledács Kiss, Military National Security Service, 2014/1 special issue, 2014, 51-65. (ISSN 2063-2908)

A rendőri tömegkezelés szociálpszichológiai kérdései, *Társadalom és Honvédelem*, 1-2. szám, 2013, 203-220. (ISSN 1417-7293)

A demokratikus tömegkezelés alapelvei, *II. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia konferenciakötet*, szerk.: Szabó István, Pécsi Tudományegyetem Doktorandusz Önkormányzat, 2014, 263-272. (ISBN 978-963-642-598-2)

New Approaches for Maintaining the Peace on Political Demonstrations - Communication and Dialogue as Important Strategic and Tactical Tools Of Public Assembly Management, *AARMS*, Vol. 13, No. 4, 2014. (ISSN 1588-8789)

A militarizált rendőrség problémái az Egyesült Államokban – Mitől vált harci övezetté egy amerikai kisváros?, *Nemzetbiztonsági Szemle*, szerk.: Boda József, II. évf, 4. szám, 2014, 59-78. (ISSN 2064-3756)

Új szemléletmód a politikai demonstrációk biztosításában, *Magyar Rendészet*, szerk: Németh Zsolt, XIV. évf., 2014/6, 2014, 83-96. (ISSN: 1586-2895)

A közösségi hálózatok és a közösségi rendőrség kapcsolata (Mi keresni valója van a rendőrségnek a Facebookon?), *Nemzetbiztonsági Szemle*, szerk.: Boda József, III. évf, 1. szám, 2015. 26-48. ((ISSN 2064-3756)

A csökkentett energiájú lövedék fejlesztésének folyamata az Egyesült Királyságban, *A Hadtudomány és a 21. század*, szerk.: Szelei Ildikó – Berki Gábor, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Budapest, 2015, 119-131. (ISBN 978-963-89560-4-0)

A Magyar Királyi Csendarőrség karhatalmi tevékenysége, *Tavaszi Szél 2014 - konferencia kötet 2.*, szerk.: Csiszár Imre, Kőmíves Péter Miklós, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Debrecen, 2015, 493-497 (ISBN 978-963-89560-6-4)

Az alacsony energiájú lövedékek tömeggel szembeni alkalmazásának problémái, *A haza szolgálatában 2014 konferencia rezümékötet*, szerk: Kiss Dávid , Orbók Ákos, Nemzeti Közszerológati Egyetem, Budapest, 2014, 126-127. (ISBN 978-615-5491--88-7)

A tömegkezelést végző rendőrök elleni erőszak kialakulása, az elkövetők elleni intézkedések dilemmái, *Magyar Rendészet*, szerk: Németh Zsolt, Budapest, 2015, 155-167. (ISSN 1586-2895)

Az alacsony energiájú lövedékek tömeggel szembeni alkalmazásának problémái, *Társadalom és Honvédelem*, szerk: Németh József Lajos, XIX. évf, 4. szám, 2015, 108-116. (ISSN 1417-7293)

Az Európai Unió rendőri válságkezelési műveletei a Nyugat-Balkánon=*Magyarország és a CSDP: Magyar szerepvállalás az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikájában*, szerk: Túrke András - Besenyő János - Wagner Péter, Bp., Zrínyi Kiadó, 2016, 92-110. (ISBN 978 963 327 672 3)

Szakmai-tudományos önéletrajz

Beosztások, szakmai gyakorlat

2015.03.01.- ORFK Rendészeti Főigazgatóság, majd Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ, Kutyavezető-képző és Állatfelügyeleti Központ, főosztályvezető: a magyar rendőrség kutyavezetői állományának alap és továbbképzése, szolgálati kutyák kiképzésének és tenyésztésének irányítása. A rendőrség szolgálati állatokkal kapcsolatos szakterületén folyó munka szakirányítása, ellenőrzése.

2014.03.16 – 2015.03.01. Dunakeszi Oktatási Központ, igazgató: A Dunakeszi Oktatási Központ tevékenységének irányítása és vezetése. Közrendvédelmi, bűnügyi technikai, igazságügyi szakértői képzések tervezése, szervezése. A magyar rendőrség kutyavezetői állományának alap és továbbképzésének, szolgálati kutyák tenyésztésének irányítása.

2012.02.01. – 2014.03.15. Készenléti Rendőrség, Lovas és Kutyás Szolgálati Osztály, osztályvezető: A szolgálati állatokat alkalmazó osztály vezetése, a szolgálati tevékenység és a kiképzések irányítása, szervezése.

2009.02.16. – 2012. 01. 31. Készenléti Rendőrség, osztályvezető-helyettes: bevetési osztály vezetése az osztályvezető távollétében, képzés irányítása, szervezése. Biztosítási, tömegkezelési feladatok során a bevetési osztály, vagy osztályvezető jelenléte esetén a bevetési osztály alegységeinek irányítása.

2002.07.01. – 2009.02.15. Készenléti Rendőrség, alosztályvezető: támogató kommandó bevetési alosztály vezetése általános közrendvédelmi, valamint speciális biztosítási, tömegkezelési feladatok végrehajtása során.

2001.07.01. – 2002.07.01. Készenléti Rendőrség, kiemelt főelőadó: bevetési osztály szolgálatának, kiképzési feladatainak szervezése, adminisztratív tevékenységének felügyelete. Tömegkezelési feladatok végrehajtása során alegységek vezetése.

1998.01.10. – 2001.06.30. Készenléti Rendőrség, csoportvezető: bevetési csoport vezetése általános közrendvédelmi, illetve sport, politikai, stb. rendezvények biztosítása során, tömegkezelési feladatok végrehajtása.

1991.12.01. – 1998.01.09. Rendőri Ezred járőr és járőrvezető: közrendvédelmi járőr, tömegkezelési feladatok végrehajtása.

Képzettség

1997 – 2001 Rendőrtiszti Főiskola, közrendvédelem szak (BsC)

2002 Rendőrtiszti Főiskola Vezetővé képző tanfolyama

2009 Egyesült Nemzetek Békefenntartó Műveletek Főosztálya, mozgó kiképző csoport akkreditált kiképzője, szerzett ismeretek: az ENSZ által egységesített alapvető rendőri szakmai, önvédelmi, fegyverkezelési ismeretek, tömegkezelési, rendőri békefenntartói eljárások.

2010 – 2012 Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Kossuth Lajos Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Biztonság- és védelempolitika szak, Biztonság- és Védelempolitika mesterképzés (MsC), Biztonság és védelem politikai szakértő.

2012 – 2015 Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi Doktori Iskola, doktori (PhD) képzés abszolutórium

Továbbképzések

2007 tömegkezelési továbbképzés, francia nemzeti rendőrség, Rouen, Franciaország

2008 tömegkezelési továbbképzés, Compagnies Républicaines de Sécurité, francia Nemzeti Rendőrség, Budapest

2008 békefenntartó műveleti gyakorlat és továbbképzés (European Union Police Services Training), Gendarmerie (francia csendőrség), St. Astier, Franciaország

2011 tömegkezelési továbbképzés, holland nemzeti rendőrség, Budapest

2015 Cepol (Európai Rendőrákadémia) rendvédelmi csereprogram, Gdynia Városi Rendőrkapitányság, Lengyelország

2015 tömegkezelési továbbképzés a Cepol szervezésében (Public Order and Crowd Management)¹⁵, Gendarmerie (francia csendőrség), St. Astier, Franciaország

2016 rendvédelmi oktatással kapcsolatos továbbképzés, holland nemzeti rendőrség Rendőrákadémiája, Wansee, Hollandia

Nyelvismeret

angol NATO STANAG C1, orosz B2

Kitüntetések

Belügyminiszter által adományozott Bátorságért Érdemjel (2009), Az Egyesült Nemzetek medálja a békefenntartó misszióban nyújtott teljesítményért.

Pályázatok

¹⁵ Közrendvédelem és tömegkezelés

2013 A közösségi hálózatok és a közösségi rendőrség kapcsolata - Mi keresnivalója van a rendőrségnek a Facebookon? BM Tudományos Tanács pályázata, különdíj

Kutatási tevékenység

2012-2013 Az Európai Unió Belügyi Főigazgatóságának HOME/2009/ISEC/AG/182 számú „Párbeszéd és kommunikáció, mint stratégiai elv jó gyakorlata a politikai rendezvények európai rendészetében” projekt (GODIAC projekt)